ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH LẠNG SƠN	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Số:68 /KH-UBND	*Lạng Sơn, ngày 23 tháng 3 năm 2024*

KẾ HOẠCH
Thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng năm 2024 trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn

Thực hiện Quyết định số 1929/QĐ-TTg ngày 25/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021 - 2030; Quyết định số 1069/QĐ-LĐTBXH ngày 27/9/2021 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021 - 2025; Kế hoạch số 33/KH-UBND ngày 29/01/2021 của UBND tỉnh thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021 - 2030 trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn; UBND tỉnh xây dựng Kế hoạch thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng năm 2024 trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Huy động sự tham gia của xã hội, gia đình và cộng đồng tăng cường trợ giúp về vật chất, tinh thần, chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí hòa nhập cộng đồng, ổn định cuộc sống; sàng lọc, kịp thời phát hiện và hỗ trợ can thiệp, phòng ngừa người rối nhiễu tâm trí đặc biệt là trẻ em tự kỷ bị tâm thần nặng ngay từ đầu, góp phần bảo đảm an sinh xã hội và nâng cao chất lượng dịch vụ trợ giúp xã hội đối với người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn tỉnh.

2. Mục tiêu cụ thể

- 80% người tâm thần, 80% trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí được tiếp cận các dịch vụ y tế dưới các hình thức; 70% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ và được can thiệp kịp thời.

- 55% trẻ khuyết tật phổ tự kỷ ở độ tuổi mầm non và phổ thông có khả năng, có nhu cầu được tiếp cận giáo dục.

- Khoảng 100 người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí có khả năng, có nhu cầu được hỗ trợ hướng nghiệp, hộ gia đình có người rối nhiễu tâm trí đủ điều kiện và có nhu cầu được vay vốn với lãi suất ưu đãi theo quy định.

- Khoảng 60% người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí khó khăn về tài chính có nhu cầu được cung cấp dịch vụ pháp lý miễn phí theo quy định của pháp luật về trợ giúp pháp lý khi có nhu cầu.

- 60% số người trầm cảm, trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí khác có nguy cơ cao bị tâm thần và người tâm thần được tư vấn, trị liệu tâm lý, phục hồi chức năng xã hội và sử dụng các dịch vụ công tác xã hội khác tại cộng đồng và cơ sở y tế.

- 30% gia đình có người tâm thần, 30% gia đình có trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí có nguy cơ cao bị tâm thần được tập huấn nâng cao nhận thức, kỹ năng về chăm sóc, trợ giúp và phục hồi chức năng dựa vào cộng đồng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Khoảng 60% cán bộ, nhân viên công tác xã hội và cộng tác viên công tác xã hội trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cơ sở và cộng đồng được nâng cao năng lực thông qua tập huấn, đào tạo, đào tạo lại, bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ.

II. NỘI DUNG HOẠT ĐỘNG

1. Trợ giúp y tế

a) Nội dung thực hiện

- Triển khai đầy đủ chính sách, pháp luật về trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; chính sách bảo hiểm y tế cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Thực hiện dịch vụ phát hiện sớm trẻ em tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí; tuyên truyền, tư vấn về phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Phát triển mạng lưới cung cấp dịch vụ phát hiện sớm, điều trị, trị liệu và phục hồi chức năng đối với trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí theo quy định của pháp luật.

- Triển khai chương trình phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Y tế.

c) Cơ quan phối hợp: các cơ quan liên quan.

2. Trợ giúp giáo dục

a) Nội dung thực hiện

- Cập nhật các văn bản, chính sách về giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí, bảo đảm phổ cập giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; tham mưu thực hiện chính sách ưu đãi đối với giáo viên, nhân viên tham gia giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn tỉnh.

- Triển khai chương trình giáo dục ở các cấp học thông qua chương trình, tài liệu bồi dưỡng chuyên môn cho cán bộ quản lý tham gia giáo dục cho trẻ em tự kỷ và thanh niên rối nhiễu tâm trí; đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên trực tiếp dạy trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Tham mưu cung cấp tài liệu, sổ tay hỗ trợ gồm: các gia đình có trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí; nâng cao kiến thức, kỹ năng, hướng dẫn các phương pháp nhận biết và kỹ thuật can thiệp cơ bản đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí trong trường học; phương pháp cung cấp dịch vụ công tác xã hội trong hoạt động chăm sóc, giáo dục cho người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí, đặc biệt trong đó là trẻ em tự kỷ.

- Xây dựng kế hoạch tổ chức tập huấn cho giáo viên, cán bộ quản lý, nhân viên hỗ trợ, trợ giúp giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí, gia đình về nghiệp vụ giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

- Phát triển hệ thống dịch vụ và mô hình giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí có hiệu quả, phù hợp với nhu cầu đa dạng của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí: phát hiện sớm, can thiệp sớm, giáo dục hòa nhập, giáo dục chuyên biệt, giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí tại cơ sở trợ giúp xã hội, gia đình và cộng đồng, giáo dục từ xa.

- Rà soát, cập nhật, quản lý dữ liệu về giáo dục đặc biệt của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí vào phần mềm quản lý hệ thống hỗ trợ giáo dục cho trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Giáo dục và Đào tạo.

c) Cơ quan phối hợp: các cơ quan liên quan.

3. Trợ giúp hướng nghiệp, lao động trị liệu, hỗ trợ sinh kế và văn hóa, thể thao

a) Nội dung thực hiện

Triển khai hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, tổ chức các mô hình câu lạc bộ, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao nhằm phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, gồm:

- Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên hướng dẫn tổ chức lao động trị liệu cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Nghiên cứu xây dựng và thí điểm mô hình hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, văn hóa và thể thao phù hợp cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở phục hồi chức năng; kinh phí hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí và làm thí điểm

được bố trí trong Đề án này và tổ chức thực hiện trong các Chương trình, Đề án có liên quan.

- Xây dựng mô hình hỗ trợ sinh kế đối với gia đình có người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; xây dựng mô hình hỗ trợ gia đình có người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí khởi nghiệp.

- Ưu tiên gia đình có người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí được vay vốn ưu đãi để tạo việc làm và mở rộng việc làm.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

c) Cơ quan phối hợp: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Hội Bảo trợ người khuyết tật và Bảo vệ quyền trẻ em tỉnh và các cơ quan liên quan.

4. Nâng cao năng lực đội ngũ công chức, viên chức và cộng tác viên

a) Nội dung thực hiện

- Tập huấn nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ trợ giúp xã hội, giáo dục và phục hồi chức năng.

- Tổ chức Hội nghị tập huấn, truyền thông cho cán bộ, công chức cấp xã, phường, huyện, thành phố, Trưởng thôn, bản, khu, khối phố, gia đình của đối tượng; cho giáo viên, cha, mẹ, người chăm sóc trẻ em tự kỷ trên địa bàn tỉnh về kỹ năng, phương pháp chăm sóc phục hồi chức năng cho người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí.

- Bồi dưỡng các kỹ năng, sàng lọc phát hiện sớm đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; khảo sát, đánh giá giữa kỳ, cuối kỳ, chuyên đề về sức khỏe tâm thần.

- Tập huấn cho cán bộ, nhân viên, cộng tác viên và gia đình đối tượng về kỹ năng, phương pháp chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí. Thiết kế các video dạy các kỹ năng cho gia đình, đối tượng để chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại cộng đồng.

- Tổ chức tập huấn, bồi dưỡng định kỳ; tổ chức học tập, trao đổi kinh nghiệm cho các huyện, thành phố về kỹ năng phòng ngừa nguy cơ đối với trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

c) Cơ quan phối hợp: Sở Y tế, Sở Giáo dục và Đào tạo và các cơ quan liên quan.

5. Truyền thông, nâng cao nhận thức

a) Nội dung thực hiện

- Xây dựng phóng sự tuyên truyền sâu rộng trên các phương tiện thông tin đại chúng về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, các văn bản hướng dẫn về trợ giúp xã hội và phục hồi chức

năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

- Đẩy mạnh truyền thông nhằm xã hội hóa, huy động các tổ chức, cá nhân và cộng đồng tham gia công tác trợ giúp người khuyết tật, nhất là trợ giúp đối tượng bị tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

- Xây dựng, in ấn sổ tay hướng dẫn kỹ năng chăm sóc và phục hồi chức năng sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí cho cán bộ, nhân viên, cộng tác viên trợ giúp xã hội.

- Truyền thông, phổ biến pháp luật về lĩnh vực trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng về sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí cho cán bộ, nhân viên và cộng tác viên.

b) Cơ quan chủ trì: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

c) Cơ quan phối hợp: Sở Thông tin và Truyền thông, các cơ quan liên quan.

6. Thiết lập hệ thống theo dõi, giám sát, đánh giá

a) Nội dung thực hiện

- Xây dựng hệ thống quản lý, theo dõi, giám sát, đánh giá công tác trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí và đánh giá kết quả.

- Theo dõi, giám sát và đánh giá kết quả trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí, bảo đảm thông tin được tổng hợp từ cấp quản lý và cơ quan thực hiện Đề án.

- Kiểm tra, giám sát kết quả thực hiện các chỉ tiêu của kế hoạch, hướng dẫn việc đánh giá kết quả, tác động cho các cơ quan quản lý và các cơ quan thực hiện trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Tổng hợp báo cáo kết quả thực hiện trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn tỉnh.

- Khảo sát và xây dựng hệ thống thông tin quản lý người bệnh tâm thần, trẻ em tự kỷ thống nhất trên địa bàn toàn tỉnh.

b) Cơ quan chủ trì:

- Đối với người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí: Sở Lao động - Thương binh và Xã hội.

- Đối với trẻ em tự kỷ: Sở Giáo dục và Đào tạo.

c) Cơ quan phối hợp: các cơ quan liên quan.

III. KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Từ nguồn ngân sách nhà nước được bố trí trong dự toán chi ngân sách hàng năm của các cơ quan, đơn vị theo phân cấp ngân sách nhà nước

hiện hành; các Chương trình mục tiêu quốc gia, các chương trình, đề án liên quan, các nguồn lực hợp pháp khác theo quy định của pháp luật.

2. Căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao theo Kế hoạch, các cơ quan, đơn vị liên quan chủ động sử dụng dự toán chi thường xuyên được giao và các nguồn tài chính hợp pháp khác theo quy định để thực hiện Kế hoạch.

Đối với các nội dung nhiệm vụ theo Kế hoạch không thuộc nhiệm vụ thường xuyên theo chức năng, nhiệm vụ được giao: cơ quan, đơn vị được giao nhiệm vụ chủ trì xây dựng dự toán kinh phí, gửi Sở Tài chính thẩm định, trình UBND tỉnh xem xét, quyết định.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội

Là cơ quan chủ trì thực hiện Kế hoạch, có trách nhiệm phối hợp với các sở, ban, ngành liên quan xây dựng và triển khai thực hiện Kế hoạch; tổng hợp kết quả thực hiện Chương trình để báo cáo Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội và UBND tỉnh theo quy định.

2. Các sở, ban, ngành có liên quan

Theo chức năng, nhiệm vụ được giao có trách nhiệm xây dựng, tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch của cơ quan, đơn vị mình và Báo cáo kết quả triển khai thực hiện năm 2024 về UBND tỉnh *(qua Sở Lao động - Thương binh và Xã hội trước ngày 30/11/2024)* để tổng hợp, báo cáo Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, UBND tỉnh theo quy định.

3. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, Liên đoàn Lao động tỉnh, Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tỉnh, Hội Chữ thập đỏ tỉnh, Hội Bảo trợ người khuyết tật và Bảo vệ quyền trẻ em tỉnh, Hội Nạn nhân chất độc da cam/dioxin tỉnh, Ban đại diện Hội Người cao tuổi tỉnh

Vận động các tổ chức, cá nhân, hội viên và quần chúng Nhân dân trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ của mình tham gia tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch này.

4. UBND các huyện, thành phố

- Căn cứ Kế hoạch này xây dựng và tổ chức thực hiện Kế hoạch về trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí năm 2024; chủ động bố trí ngân sách, nhân lực, lồng ghép kinh phí các chương trình, các đề án có liên quan trên địa bàn để đảm bảo thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ của Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí đã đề ra.

- Xây dựng báo cáo kết quả thực hiện theo quy định, mức độ hoàn thành các mục tiêu, chỉ tiêu đạt được trên địa bàn (có số liệu cụ thể), những khó khăn, hạn chế báo cáo UBND tỉnh *(qua Sở Lao động - Thương binh và Xã hội trước ngày 30/11/2024)*.

UBND tỉnh yêu cầu các cơ quan, đơn vị thực hiện nghiêm túc, hiệu quả các nội dung Kế hoạch; trong quá trình thực hiện có phát sinh khó khăn, vướng mắc kịp thời báo cáo UBND tỉnh *(qua Sở Lao động - Thương binh và Xã hội)* để xem xét, chỉ đạo./.

Nơi nhận:
- Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội;
- Thường trực Tỉnh ủy;
- Thường trực HĐND tỉnh;
- Chủ tịch, các Phó Chủ tịch UBND tỉnh;
- UBMTTQ và các tổ chức CT-XH tỉnh;
- Các sở, ban, ngành;
- UBND các huyện, thành phố;
- C, PCVP UBND tỉnh, các Phòng: KG-VX, TH, NC, TT TT;
- Lưu: VT, KG-VX(NCD).

(b/c)

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH LẠNG SƠN

Dương Xuân Huyên